ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः (वाक्य सहित)

प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः

पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – द्वितीयः प्रश्नः

Table of Contents

1	कृष्ण यजुर्वेदीय	तैतिरीय संहि	तायां पद पार	प्रथमं	काण्डं3
	1.2 प्रथमकाण्डे	द्वितीयः प्रकनः	: (अग्निष्टोमे	क्रयः)	3

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1 <u>कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे प्रथमं</u> <u>काण्डं</u>

1.2 प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः (अग्निष्टोमे क्रयः)

1.2.1.1
आप उन्दन्तु जीवसे दीर्घायुत्वाय वर्चस् ओषधे त्रायस्वैन् स्विधते

मैन्ं हिं्सी देवश्रूरेतानि प्र वपे स्वस्त्युत्तराण्यशीयाऽऽपो

अस्मान् मातरः शुन्धन्तु घृतेन नो घृतपुवः पुनन्तु विश्वमस्मत्

प वहन्तु रिप्रमुदाभ्यः शुचिरा पूत एमि सोमस्य तनूरिस तनुवं

मे पाहि महीनां पयोऽसि वर्चोधा असि वर्चो – [] 1

1.2.1.1
आपः । उन्दन्तु । जीवसे । दीर्घायुत्वायेति दीर्घायु – त्वाय । वर्चसे । अषधे । त्रायस्व । एनम् । स्विधित इति स्व−िधते । मा । एनम् ।

हिर्मी: । देवश्रूरित देव – श्रूः । एतानि । प्रेति । वपे । स्वस्ति । उत्तराणीत्युत् – तराणि । अशीय । आपः । अस्मान् । मातरः । गुन्धन्तु । घृतेन । नः । घृतपुव इति घृत-पुवः । पुनन्तु । विश्वम् । अस्मत् । प्रेति । वहन्तु । रिप्रम् । उदिति । आभ्यः । शुचिः । एति । गूतः । एमि । सोमस्य । तनूः । असि । तनुवम् । मे । पाहि । महीनाम् । पयः । असि । वर्चोधा इति वर्चः – धाः । असि । वर्चोः । 1 (50)

1.2.1.2

मिय धेहि वृत्रस्य क्नीनिकाऽसि चक्षुष्पा असि चक्षुर्मे पाहि
चित्पतिस्त्वा पुनातु वाक्पतिस्त्वा पुनातु देवस्त्वा सिवता पुना
त्विच्छिद्रेण पवित्रेण वसोः सूर्यस्य रिश्मिभिस्तस्य ते पवित्रपते
पवित्रेण यस्मै कं पुने तच्छकेयमा वो देवास ईमहे सत्यधर्माणो
अद्ध्वरे यद्वो देवास आगुरे यज्ञियासो हवामह इन्द्राग्नी
हावापृथिवी आप ओषधी () स्त्वं दीक्षाणा—मधिपतिरसीह
मा सन्तं पाहि ॥ 2

1.2.1.2 मिये । धेहि । वृत्रस्य । कनीनिका । असि । चक्षुष्पा इति चक्षुः-पाः। असि । चक्षुः । मे । पाहि । चित्पतिरिति चित् – पतिः । त्वा । पुनातु । वाक्पतिरितिं वाक् – पतिः । त्वा । पुनातु । देवः । त्वा । सविता । पुनातु । अच्छिद्रेण । पवित्रेण । वसीः । सूर्यस्य । रिश्मिभिरिति रिश्म - भिः । तस्य । ते । पवित्रपत इति पवित्र-पते । पवित्रेण । यस्मै । कम् । पुने । तत् । शकेयम् । एति । वः । देवासः । ईमहे । सत्यधर्माण इति सत्यं – धर्माणः । अद्ध्वरे । यत् । वः । देवासः । आगुर इत्या – गुरे । यज्ञियासः । हवामहे । इन्द्राग्नी इतीन्द्र – अग्नि । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । आपः । ओषधीः()। त्वम्। दीक्षाणाम्। अधिपतिरित्यधि – पतिः। असि। इह । मा । सन्तम् । पाहि ॥ **२ (58) (वर्च – ओषधीरष्टौ च) (A1)** 1.2.2.1 आकूत्यै प्रयुजेऽग्नये स्वाहा मेधायै मनसेऽग्नये स्वाहा दीक्षायै तपसेऽग्नये स्वाहा सरस्वत्यै पूष्णेऽग्नये स्वाहाऽऽपो देवीर्बृहती

विश्वशंभुवो द्यावापृथिवी उर्वन्तरिक्षं बृहस्पतिर्नो हविषा वृधातु स्वाहा विश्वे देवस्य नेतुर्मर्तो वृणीत सख्यं विश्वे राय इषुद्ध्यसि युम्नं वृणीत पुष्यसे स्वाहर्ख्—सामयोः शिल्पे स्थस्ते वामा . रभे ते मा - [] 3

1.2.2.1

॥ ॥ ॥ ॥ ॥ आकूत्या इत्या – कूत्यै । प्रयुज इति प्र – युजे । अग्नये । स्वाहा । ॥ । ॥ ॥ ॥ । ॥ । मेधायै । मनसे । अग्नये । स्वाहा । दीक्षायै । तपसे । अग्नये । ॥ । स्वाहा । सरस्वत्यै । पूष्णे । अग्नये । स्वाहा । आपः । देवीः । बृहतीः । विश्वशंभुव इति विश्व – शंभुवः । द्यावापृथिवी इति ्यावा – पृथिवी । उरु । अन्तरिक्षम् । बृहस्पतिः । नः । हविषा । ा । । वृधातु । स्वाहा । विश्वे । देवस्य । नेतुः । मर्तः । वृणीत । सख्यम् । एति । रभे । ते इति । मा । 3 (50)

1.2.2.2 पातमास्य यज्ञस्योदृचं इमां धिय एं शिक्षमाणस्य देव क्रतुं दक्षं वरुण सं्शिशाधि ययाऽति विश्वा दुरिता तरेम सुतर्माणमधि नाव एं रुहे मोर्गस्याङ्गिरस्यूर्णम्रदा ऊर्जं मे यच्छ पाहि मा मा मा हिर्सी-र्विष्णोः शर्मासि शर्म यजमानस्य शर्म मे यच्छ नक्षत्राणां माऽतीकाशात् पाहीन्द्रस्य योनिरसि - [] 4 1.2.2.2 पातम् । एति । अस्य । यज्ञस्य । उदृच इत्युत् – ऋचः । इमाम् । ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ धियम् । शिक्षमाणस्य । देव । क्रतुम् । दक्षम् । वरुण । समिति । ा । । । । शिशाधि । यया । अतीति । विश्वा । दुरितेति दुः – इता । तरेम । सुतर्माणमिति सु -तर्माणम् । अधीति । नावम् । रुहेम । ऊर्क् । असि । अङ्गिरसी । ऊर्णम्रदा इत्यूर्ण – म्रदाः । ऊर्जम् । मे । यच्छ । पाहि । मा । मा । मा । हि ्सीः । विष्णोः । शर्म । असि । । । । । । र्राम । यजमानस्य । र्राम । मे । यच्छ । नक्षत्राणाम् । मा । अतीकाशात् । पाहि । इन्द्रस्य । योनिः । असि । 4 (50)

1.2.2.3 मा मा हि एसीः कृष्यै त्वा सुसस्यायै सुपिप्पलाभ्य – स्त्वौषधीभ्यः सूपस्था देवो वनस्पतिरूद्ध्वीं मा पाह्योदृचः स्वाहा यज्ञं मनसा स्वाहा द्यावापृथिवीभ्या स्वाहोरो-रन्तरिक्षाथ् स्वाहा यज्ञं ँवातादा रभे ॥ **5** 1.2.2.3 मा।मा।हिं्सीः।कृष्यै।त्वा।सुसस्याया इति सु – सस्यायै। सुपिप्पलाभ्य इति सु – पिप्पलाभ्यः । त्वा । ओषधीभ्य इत्योषि – भ्यः । सूपस्था इति सु – उपस्थाः । देवः । वनस्पतिः । ऊद्र्धः । मा । पाहि । एति । उदृच इत्युत् – ऋचः । स्वाहा । । ॥ । यज्ञम् । मनसा । स्वाहा । द्यावापृथिवीभ्यामिति द्यावा-पृथिवीभ्याम् । ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ । स्वाहा । उरोः । अन्तरिक्षात् । स्वाहा । यज्ञम् । वातात् । एति । रभे ॥ 5 (30) (मा - योनिरसि - त्रि**्शच्च**) (A2) <u>1.2.3.1</u>

नः पान्तु ते नोऽवन्तु तेभ्यो नमस्तेभ्यः स्वाहाऽग्ने त्व एं सु जागृहि वय एं स् मन्दिषीमहि गोपाय नः स्वस्तये प्रबुधे नः पुनर्ददः। त्वमंग्ने व्रतपा असि देव आ मर्त्येष्वा । त्वं – [] 6 1.2.3.1 ै। दैवीम् । धियम् । मनामहे । सुमृडीकामिति सु – मृडीकाम् । अभिष्टये। वर्चोधामिति वर्चः – धाम् । यज्ञवाहसमिति यज्ञ – वाहसम् । सुपारेति सु – पारा । नः । असत् । वशे ॥ ये । देवाः । मनोजाता इति मनः-जाताः । मनोयुज इति मनः – युजः । सुदक्षा इति सु – दक्षाः । दक्षपितार इति दक्ष– पितारः । ते । नः । पान्तु । ते । नः । अवन्तु । तेभ्यः । नमः । तेभ्यः । स्वाहा । अग्ने । त्वम् । स्विति । जागृहि । वयम् । स्विति । मन्दिषीमहि । गोपाय । नः । स्वस्तये । प्रबुध इति प्र – बुधे । नः । पुनः । ददः ॥ त्वम् । अग्ने । व्रतपा इति व्रत – पाः । असि । देवः । एति । मर्त्येषु । आ ॥ त्वम् । 6 (50)

1.2.3.2 यज्ञेष्वीड्यः॥ विश्वे देवा अभि मामाऽववृत्रन् पूषा सन्या सोमो राधसा देवः सविता वसोर्वसुदा वा रास्वेयथ् सोमा ऽऽ*भूयो भर मा पृणन् पूर्त्या वि राधि माऽहमायुषा चन्द्रमिस मम भोगाय भव वस्त्रमिस मम भोगाय भवोस्राऽसि मम भोगाय भव हयोऽसि मम भोगाय भव-[] 7 1.2.3.2 यज्ञेषु । ईड्यः ॥ विश्वे । देवाः । अभिति । माम् । एति । अववृत्रन्न् । पूषा । सन्या । सोमः । राधसा । देवः । सविता । वसोः । वसु ्। । । । । । । । । दावेति वसु – दावा । रास्व । इयत् । सोम । एति । भूयः । भर । मा । पृणन्न् । पूर्त्या । वीति । राधि । मा । अहम् । आयुंषा । ् । । । ॥ । । चन्द्रम् । असि । मम । भोगाय । भव । वस्त्रम् । असि । मम । भोगाय । भव । उस्रा । असि । मम । भोगाय । भव । हयः । असि । मम । भोगाय । भव । 7 (50)

1.2.3.3 छागोऽसि मम भोगाय भव मेषोऽसि मम भोगाय भव वायवे त्वा वरुणाय त्वा निर्ऋत्यै त्वा रुद्रायं त्वा देवीरापो अपां नपाद्य ऊर्मिर्.हविष्य इन्द्रियावान् – मदिन्तमस्तं वो माऽव क्रमिषमच्छिन्नं तन्तं पृथिव्या अन् गेषं भद्रादभि श्रेयः प्रेहि बृहस्पतिः पुर एता ते अस्त्वथेमव स्य () वर आ पृथिव्या आरे शत्रून् कृण्हि सर्ववीर एदमगन्म देवयजनं पृथिव्या विश्वे देवा यदज्षन्त पूर्व ऋख्सामाभ्यां यजुषा सन्तरन्तो रायस्पोषेण समिषा मदेम ॥ 8 <u>1.2.3.3</u> छागः । असि । मम । भोगाय । भव । मेषः । असि । मम । भोगाय । भव । वायवे । त्वा । वरुणाय । त्वा । निर्ऋत्या इति निः – ऋत्यै । त्वा । रुद्राय । त्वा । देवीः । आपः । अपाम् । नपात् । यः । ऊर्मिः । हविष्यः। इन्द्रियावानितीन्द्रिय – वान् । मदिन्तमः । तम् । वः । मा । अवेति । क्रमिषम् । अच्छिन्नम् । तन्तुम् । पृथिव्याः । अन्विति । गेषम् । भद्रात् । अभीति । श्रेयः । प्रेति । इहि । बृहस्पतिः ।

पुर एतेति पुरः – एता । ते । अस्तु । अर्थ । ईम् । अवेति । स्य ()। वरे। एति। पृथिव्याः। आरे। शत्रून्। कृणुहि। सर्ववीर इति सर्व – वीरः । एति । इदम् । अगन्म । देवयजनिमिति देव – यजनम् । पृथिव्याः । विश्वे । देवाः । यत् । अजुषन्त । पूर्वे । ऋख्सामाभ्यामित्यृख्साम –भ्याम् । यजुषा । संतरन्त इति सं – तरन्तः । रायः । पोषेण । समिति । इषा । मदेम ॥ 8 (75) (आ त्वर्-हयोऽसि मम भोगाय भव-स्य-पञ्चविर्शतिश्च) (A3) 1.2.4.1 इयं ते शुक्र तनूरिदं वर्चस्तया सं भव भ्राजं गच्छ जूरिस धृता । । । । मनसा जुष्टा विष्णवे तस्यास्ते सत्यसवसः प्रसवे वाचो यन्त्रमशीय स्वाहा शुक्रमस्य-मृतमिस वैश्वदेव ए हिवः सूर्यस्य चक्षुराऽरुहमग्ने रक्ष्णः कनीनिकां यदेत शेभिरीयसे भ्राजमानो विपश्चिता चिदसि मनाऽसि धीरसि दक्षिणा - [] 9

1.2.4.1 इयम् । ते । शुक्र । तनूः । इदम् । वर्चः । तया । समिति । भव । भ्राजम् । गच्छ । जूः । असि । धृता । मनसा । जुष्टा । विष्णवे । तस्याः । ते । सत्यसंवस इति सत्य – सवसः । प्रसवे इति प्र –सवे । वाचः । यन्त्रम् । अशीय । स्वाहा । शुक्रम् । असि । अमृतम् । असि । वैश्वदेवमिति वैश्व –देवम् । हविः । सूर्यस्य । चक्षुः । एति । अरुहम् । अग्नेः । अक्ष्णः । कनीनिकाम् । यत् । एतशेभिः । ईयसे । भ्राजमानः । विपश्चिता । चित् । असि । मना । असि । धीः । असि । दक्षिणा । 9 (50) 1.2.4.2 ऽसि यज्ञियांऽसि क्षत्रिया ऽस्यदिति-रस्युभयतः शीर्षणी सा नः स्प्राची स्प्रतीची सं भव मित्रस्त्वा पदि बद्ध्नातु पूषाऽद्ध्वनः पात्विन्द्राया-द्ध्यक्षायानुं त्वा माता मन्यतामनुं पिताऽनु भ्राता ा । । सगभ्योऽनु सखा सयूथ्यः सा देवि देवमच्छेहीन्द्राय सोम्

```
रुद्रस्त्वा ऽऽ*वर्तयतु मित्रस्य पथा स्वस्ति सोम सखा ()
पुनरेहिं सह रय्या ॥ 10
1.2.4.2
उभयतः शिर्षात्युभयतः – शिर्षा। सा। नः। सुप्राचीति सु – प्राची।
सुप्रतीचीति सु – प्रतीची । समिति । भव । मित्रः ।
त्वा । पदि । बद्ध्नातु । पूषा । अद्ध्वनः । पातु । इन्द्राय ।
अद्ध्यक्षायेत्यधि – अक्षाय । अन्विति । त्वा । माता । मन्यताम् ।
। ॥ ।
अन्विति । पिता । अन्विति । भ्राता । सगर्भ्य इति स – गर्भ्यः ।
। ॥ ।
अन्विति । सखा । सयूथ्य इति स – यूथ्यः । सा । देवि । देवम् ।
। । । । । अच्छ । इहि । इन्द्राय । सोमम् । रुद्रः । त्वा । एति । वर्तयतु ।
मित्रस्य । पथा । स्वस्ति । सोमसखेति सोम – सखा () । पुनः ।
एति । इहि । सह । रय्या ॥ 10 (55)
( दक्षिणा-सोमसखा-पञ्च च ) (A4)
```

1.2.5.1 वस्व्यंसि रुद्राऽस्यदिति–रस्यादित्याऽसि शुक्राऽसि चन्द्राऽसि बृहस्पतिस्त्वा सुम्ने रण्वतु रुद्रो वसुभिरा चिकेतु पृथिव्यास्त्वा मूर्धन्ना जिघर्मि देवयजन इडायाः पदे घृतवति स्वाहा परिलिखित 🗸 रक्षः परिलिखिता अरातय इदमह ए रक्षसो ग्रीवा अपि कृन्तामि योऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्म इदमस्य ग्रीवा – [] 11 1.2.5.1 वस्वीं । असि । रुद्रा । असि । अदितिः । असि । आदित्या । असि । शुक्रा । असि । चन्द्रा । असि । बृहस्पतिः । त्वा । सुम्ने । रण्वतु । रुद्रः । वसुभिरिति वसु -भिः । एति । चिकेतु । पृथिव्याः । त्वा । मूद्र्धन्न्। एति। जिघर्मि । देवयजन इति देव – यजने । इडायाः । पदे । घृतवतीति घृत – वति । स्वाहा । परिलिखितमिति परि – लिखितम् । रक्षः । परिलिखिता इति परि – लिखिताः । अरातयः । इदम् । अहम् । रक्षसः । ग्रीवाः । अपीति । कृन्तामि ।

यः । अस्मान् । द्वेष्टिं । यम् । च । वयम् । द्विष्मः । इदम् । अस्य । ग्रीवाः । 11 (50)

1.2.5.2

अपि कृन्ताम्यस्मे रायस्त्वे रायस्तोते रायः सं देवि देव्योर्वञ्या पश्यस्व त्वष्टीमती ते सपेय सुरेता रेतो दधाना वीरं विदेय तव संदृशिमाऽह ् रायस्पोषेण वि योषं ॥ 12

1.2.5.2 अपीति । कृन्तामि । अस्मे इति । रायः । त्वे इति । रायः । तोते । । । रायः । समिति । देवि । देव्या । उर्वञ्या । पञ्यस्व । त्वष्टीमती । ते । सपेय । सुरेता इति सु – रेताः । रेतः । दधाना । वीरम् । विदेय । । तव । संदृशीति सं – दृशि । मा । अहम् । रायः । पोषेण । वीति । योषम् ॥ 12 (29) (अस्य ग्रीवा-एकान्न त्रि श्राच्य) (A5)

<u>1.2.6.1</u> अण्शुना ते अण्शुः पृच्यतां परुषा परुर्गन्थस्ते काममवतु मदाय रसो अच्युतो उमात्योऽसि शुक्रस्ते ग्रहोऽभि त्यं देव ए । । । । । । । सवितारमूण्योः कविक्रतुमर्चामि सत्यसवस्र रत्नधामि प्रियं

मतिमूद्र्ध्वा यस्यामतिर्भा अदिद्युतथ् सवीमनि हिरण्य पाणिरमिमीत सुक्रतुः कृपा सुवः । प्रजाभ्यस्त्वा प्राणायं त्वा व्यानायं त्वा प्रजास्त्वमनु () प्राणिहि प्रजास्त्वामनु प्राणन्तु ॥ 13 <u>1.2.6.1</u> अ<u>्</u>शुना । ते । अञ्शुः । पृच्यताम् । परुषा । परुः । गन्धः । ते । कामम् । अवतु । मदाय । रसः । अच्युतः । अमात्यः । असि । शुक्रः । ते । ग्रहः । अभीति । त्यम् । देवम् । सवितारम् । ऊण्योः । कविक्रतुमिति कवि – क्रतुम् । अर्चामि । सत्यसवसमिति सत्य –सवसम् । रत्नधामितिं रत्न – धाम् । अभीतिं । प्रियम् । मतिम् । ऊद्रध्वा । यस्यं । अमतिः । भाः । अदिद्युतत् । सवीमनि । हिरण्यपाणिरिति हिरण्य – पाणिः । अमिमीत । सुक्रतुरिति सु – क्रतुः । कृपा । सुवः ॥ प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । त्वा । प्राणायेति प्र – अनाय । त्वा । व्यानायेति वि – अनाय । त्वा । प्रजा इति प्र – जाः । त्वम् । अनु () । प्रेति । अनिहि ।

प्रजा इति प्र – जाः । त्वाम् । अनु । प्रेति । अनन्तु ॥ 13 (57) (अनु - सप्त च)*(A6)* 1.2.7.1 सोमं ते क्रीणाम्यूर्जस्वन्तं पयस्वन्तं वीर्यावन्तमभि मातिषाह शुक्रं ते शुक्रेण क्रीणामि चन्द्रं चन्द्रेणा-मृतममृतेन सम्यते गोरस्मे चन्द्राणि तपसस्तन्रसि प्रजापते र्वर्णस्तस्यास्ते सहस्रपोषं पुष्यन्त्याश्चरमेण पशुना क्रीणाम्यस्मे ते बन्धुर्मयि ते रायः श्रयन्तामस्मे ज्योतिः सोमविक्रयिणि तमो मित्रो न एहि सुमित्रधा इन्द्रस्योरः () मा विश दक्षिण-मुशत्रुशन्तर्भ स्योनः स्योनश स्वान भ्राजाङ्घारे बंभारे हस्त सुहस्त कृशानवेते वः सोमक्रयणास्तान् रक्षद्ध्वं मा वो दभन्न् ॥ 14 1.2.7.1 सोमम् । ते । क्रीणामि । ऊर्जस्वन्तम् । पयस्वन्तम् । वीर्यावन्तमिति वीर्य – वन्तम् । अभिमातिषाहमित्यभिमाति – साहम् । शुक्रम् । ते ।

vedavms@gmail.com

राक्रीण। क्रीणामि । चन्द्रम् । चन्द्रेण । अमृतम् । अमृतेन । सम्यत् ।

ते । गोः । अस्मे इति । चन्द्राणि । तपसः । तनूः । असि । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । वर्णः । तस्याः । ते । सहस्रपोषमिति सहस्र -पोषम् । पुष्यन्त्याः । चरमेण । पशुना । क्रीणामि । अस्मे इति । ते । बन्धुः । मयि । ते । रायः । श्रयन्ताम् । अस्मे इति । ज्योतिः । सोमविक्रयिणीति सोम – विक्रयिणि । तमः । मित्रः । नः । एति । इहि । सुमित्रधा इति सुमित्र – धाः । इन्द्रस्य । ऊरुम् () । एति । विश । दक्षिणम् । उशन्त्र । उशन्तम् । स्योनः । स्योनम् । स्वान । भ्राज । अङ्घारे । बंभारे । हस्त । सुहस्तेति सु – हस्त । कृशानविति कृश – अनो । एते । वः । सोमक्रयणा इति सोम – क्रयणाः । तान् । रक्षद्ध्वम् । मा । वः । दभन्न ॥ 14 (72) (ऊरुं-द्वावि ्शतिश्च) (A7) <u>1.2.8.1</u> उदायुषा स्वायुषोदोषधीना ए रसेनोत् पर्जन्यस्य शुष्मेणो दस्थाममृता 💇 अनु । उर्वन्तरिक्षमन्विह्यदित्याः सदोऽस्यदित्याः सद आ सीदास्तभ्नाद्-द्यामृषभो अन्तरिक्षमिमीत वरिमाणं पृथिव्या

आऽसींदद् विश्वा भुवनानि सम्राड् विश्वेत्तानि वरुणस्य व्रतानि वनेषु व्यन्तरिक्षं ततान वाजमर्वथ्सु पयो अध्नियासु हृथ्सु – [] 15 1.2.8.1 उदिति । आयुषा । स्वायुषेति सु – आयुषा । उदिति । ओषधीनाम् । रसेन । उदिति । पर्जन्यस्य । शुष्मेण । उदिति । अस्थाम् । अमृतान् । अनु ॥ उरु । अन्तरिक्षम् । अन्विति । इहि । अदित्याः । सदः । असि । अदित्याः । सदः । एति । सीद । अस्तभ्नात् । द्याम् । म्रुषभः । अन्तरिक्षम् । अमिमीत । वरिमाणम् । पृथिव्याः । एति । ा । असीदत् । विश्वा । भुवनानि । संराडिति सं –राट् । विश्वा । इत् । । । । । । । । तानि । वरुणस्य । व्रतानि । वनेषु । वीति । अन्तरिक्षम् । ततान । ॥ । । । । । । । वाजम् । अर्विथ्स्वत्यर्वत् – सु । पयः । अध्नियासु । हथ्स्वितं हत् – सु । 15 (50) <u>1.2.8.2</u> क्रतुं वरुणो विक्ष्विग्निं दिवि सूर्यमदधाथ् सोममद्रावुदु त्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवः । दृशे विश्वाय सूर्यं ॥

1.2.8.2

कतुम् । वरुणः । विक्षु । अग्निम् । दिवि । सूर्यम् । अद्धात् ।
सोमम् । अदौ । उदिति । उ । त्यम् । जातवेदसमिति
जात – वेदसम् । देवम् । वहन्ति । केतवः ॥ दृशे । विश्वाय ।
न्यम् ॥ उसौ । एति । इतम् । धूर षाहाविति धूः – साहौ ।
अनश्रू इति । अवीरहणावित्यवीर – हनौ । ब्रह्मचोदनाविति
जहा – चोदनौ । वरुणस्य । स्कंभनम् । असि । वरुणस्य ।
स्कंभसर्जनमिति स्कंभ – सर्जनम् । असि । प्रत्यस्त इति
प्रति – अस्तः । वरुणस्य । पाशः ॥ 16 (35)

1.2.9.1

परिपन्थिनो विदन्मा त्वा वृका अघायवो मा गन्धर्वो विश्वावसुरा

ा । । । । दघच्छ्येनो भूत्वा परा पत यजमानस्य नो गृहे देवैः स ७ स्कृतं ँयजमानस्य स्वस्त्ययन्यस्यपि पन्थामगस्महि स्वस्ति गामनेहसां ँयेन विश्वाः परि द्विषो वृणिक विन्दते वसु नमो मित्रस्य () वरुणस्य चक्षसे महो देवाय तदृत ए संपर्यत दूरेदृशे देवजाताय केतवे ा । । । । । । । दिवस्पुत्राय सूर्याय श्र्मत वरुणस्य स्कंभनमसि वरुणस्य स्कंभसर्जन-मस्युन्मुक्तो वरुणस्य पार्शः ॥ 17 1.2.9.1 प्रेति । च्यवस्व । भुवः । पते । विश्वानि । अभीति । धामानि । मा । त्वा । परिपरीति परि – परी । विदत् । मा । त्वा । परिपन्थिन इति परि – पन्थिनः । विदन्न् । मा । त्वा । वृकाः । अघायव । । । । । । । । । वश्चिष्य । विश्वावसुरिति विश्व – वसुः । एति । दघत् । ३येनः । भूत्वा । परेति । पत । यजमानस्य । नः । गृहे । देवैः । स ७ स्कृतम् । यजमानस्य । स्वस्त्ययनीति स्वस्ति – अयनी । असि । अपीति । पन्थाम् । अगस्महि । स्वस्तिगामिति स्वस्ति – गाम् । अनेहसम् । येन । विश्वाः । परीति । द्विषः । वृणिकि । विन्दते । वसु । नमः । मित्रस्य () । वरुणस्य । चक्षसे । महः । देवाय । तत् । ऋतम् । सपर्यत । दूरेदृश इति दूरे – दृशे । देवजातायेति देव – जाताय । केतवे । दिवः । पुत्राय । सूर्याय । श्र्ल्यत । वरुणस्य । स्कंभनम् । असि । उन्मुक्त इत्युत् – मुक्तः । वरुणस्य । पार्शः ॥ 17 (73) (मित्रस्य–त्रयोविश्रतिश्च) (A9)

<u>1.2.10.1</u>

अग्ने-रातिथ्यमिस विष्णवे त्वा सोमस्याऽऽ*तिथ्यमिस विष्णवे त्वा-ऽतिथेरातिथ्यमिस विष्णवे त्वाऽग्नये त्वा रायस्पोषदाव्ह्रे विष्णवे त्वा इयेनाय त्वा सोमभृते विष्णवे त्वा या ते धामानि हृविषा यजन्ति ता ते विश्वा परिभूरस्तु यज्ञं गयस्फानः प्रतरणः सुवीरोऽवीरहा प्रचरा सोम दुर्यानदित्याः सदोऽस्यदित्याः सद आ – [] 18

1.2.10.1

अग्नेः । आतिथ्यम् । असि । विष्णवे । त्वा । सोमस्य । आतिथ्यम् । असि । विष्णंवे । त्वा । अतिथेः । आतिथ्यम् । असि । विष्णंवे । त्वा । अग्नये । त्वा । रायस्पोषदावृत्त इति रायस्पोष – दावृत्ते । विष्णवे । त्वा । ३येनाय । त्वा । सोमभृत इति सोम – भृते । विष्णवे । त्वा । या । ते । धामानि । हविषा । यजन्ति । ता । ते । विश्वा । परिभूरिति परि – भूः । अस्तु । यज्ञम् । गयस्फान इति गय – स्फानः । प्रतरण इति प्र – तरणः । सुवीर इति सु–वीरः। अवीरहेत्यवीर – हा । प्रेति । चर । सोम । दुर्यान् । अदित्याः । सदः । असि । अदित्याः । सदः । एति । 18 (50) 1.2.10.2 सीद वरुणोऽसि धृतव्रतो वारुणमिस शंयोर्देवाना ए सख्यान्मा

सीद वरुणोऽसि धृतव्रतो वारुणमसि श्राँयोर्देवाना ए सख्यान्मा वेताना – पर्पसि छथ्समह्यापतये त्वागृह्णामि परिपतये त्वा गृह्णामि । तनूनप्त्रे त्वागृह्णामि शाक्वराय त्वा गृह्णामि शक्मन् – नोजिष्ठाय त्वा

गृह्णम्य –नाधृष्टमस्य–नाधृष्यं देवानामोजोऽभिशस्तिपा

अनिभशस्तेऽन्यमनुं मे दीक्षां दीक्षापति र्मन्यतामनु तपस्तपस्पति रञ्जसा सत्यमुपं गेष ए सुविते मा () धाः ॥ 19 1.2.10.2 सीद । वरुणः । असि । धृतव्रत इति धृत – व्रतः । वारुणम् । असि । शंयोरिति शं – योः । देवानाम् । सख्यात् । मा । देवानाम् । अपसः । छिथ्स्मिहि । आपतय इत्या – पतये । त्वा । गृह्णामि । परिपतय इति परि - पतये । त्वा । गृह्णामि । तनूनप्त्र इति तन् – नप्त्रे । त्वा । गृह्णामि । शाक्वराय । त्वा । गृह्णामि । शक्मन्न् । भोजिष्ठाय । त्वा । गृह्णामि । अनाधृष्टमित्यना – धृष्टम् । असि । । । । अनाधृष्यमित्यना – धृष्यम् । देवानाम् । ओजः । अभिशस्तिपा इत्यभिशस्ति – पाः । अनभिशस्तेन्यमित्यनभि – शस्तेन्यम् । अन्विति । मे । दीक्षाम् । दीक्षापतिरिति दीक्षा – पतिः । मन्यताम् । अन्विति । तपः । तपस्पतिरिति तपः – पतिः । अञ्जसा । सत्यम् । उपेति । गेषम् । सुविते । मा () । धाः ॥ 19 (51) (अमै-कं च) (A10)

<u>1.2.11.1</u> अण्शुरण्शुस्ते देव सोमाऽऽ*प्यायता-मिन्द्रायैकधनविद आ तुभ्यमिन्द्रः प्यायतामा त्वमिन्द्राय प्यायस्वाऽऽ*प्यायय सखीन्थ् सन्या मेधया स्वस्ति ते देव सोम सुत्यामशीयेष्टा रायः प्रेषे भगायर्तमृतवादिभ्यो नमो दिवे नमः पृथिव्या अग्ने व्रतपते त्वं ्रवतानां व्रतपतिरसि या मम तनूरेषा सा त्वयि – [] 20 1.2.11.1 अ<u>ण्</u>शुरण्शुरित्यण्शुः - अण्शुः । ते । देव । सोम । एति । प्यायताम् । इन्द्राय । एकधनविद इत्येकधन – विदे । एति । तुभ्यम् । इन्द्रः । प्यायताम् । एति । त्वम् । इन्द्राय । प्यायस्व । एति । प्यायय । । सखीन् । सन्या । मेथया । स्वस्ति । ते । देव । सोम । सुत्याम् । अञ्चीय । एष्टः । रायः । प्रेति । इषे । भगाय । ऋतम् । ऋतवादिभ्य इत्यृतवादि – भ्यः । नमः । दिवे । नमः । पृथिव्यै । अग्नें। व्रतपत इति व्रत – पते। त्वम्। व्रतानाम्। व्रतपतिरिति व्रत – पतिः । असि । या । ममे । तनूः । एषा । सा । त्वयि । 20 (50)

1.2.11.2 या तव तनूरिय एं सा मिय सह नौ व्रतपते व्रतिनोर्वतानि या ते अग्ने रुद्रिया तनूस्तयां नः पाहि तस्यास्ते स्वाहा या ते अग्नेऽयाशया रजाशया हराशया तनूर्वर्.षिष्ठा गह्नरेष्ठोऽग्रं ँवचो अपावधीं त्वेषं ँवचो अपावधी « स्वाहा ॥ **21** <u>1.2.11.2</u> या । तवं । तनूः । इयम् । सा । मयिं । सह । नौ । व्रतपत इति व्रत – पते । व्रतिनोः । व्रतानि । या । ते । अग्ने । रुद्रिया । तनूः । तया । नः । पाहि । तस्याः । ते । स्वाहा । या । ते । अग्ने । अयाशयेत्यया – शया । रजाशयेति रजा – शया । हराशयेति हरा – शया । तनूः । वर्.षिष्ठा । गह्नरेष्ठेति गह्नरे – स्था । उग्रम् । वचः । अपेति । अवधीम् । त्वेषम् । वचः । अपेति । अवधीम् । स्वाहा ॥ **21 (40) (त्विय-चत्वारि ्शच्य) (A11)** 1.2.12.1 वित्तायनी मेऽसि तिक्तायनी मेऽस्यवतान्मा नाथितमवतान्मा व्यथितं ँविदेरग्निर्नभो नामाग्ने अङ्गिरो योऽस्यां पृथिव्यामस्यायुषा नाम्नेहि

यत्तेऽनाधृष्टं नाम यज्ञियं तेन त्वाऽऽ*दधेऽग्ने अङ्गिरो यो द्वितीयस्यां तृतीयस्यां पृथिव्या-मस्यायुषा नाम्नेहि यत्तेऽनाधृष्टं नाम - [] 22 1.2.12.1 वित्तायनीति वित्त – अयनी । मे । असि । तिक्तायनीति तिक्त – अयनी । मे । असि । अवतात् । मा । नाथितम् । अवतात् । मा । व्यथितम् । विदेः । अग्निः । नभः । नाम । अग्ने । अङ्गिरः । यः । अस्याम् । पृथिव्याम् । असि । आयुषा । नाम्ना । एति । इहि । यत् । ते । अनाधृष्टमित्यना – धृष्टम् । नाम । यज्ञियम् । तेन । त्वा । एति । दधे । अग्ने । अङ्गिरः । यः । द्वितीयस्याम् । तृतीयस्याम् । पृथिव्याम् । असि । आयुषा । नाम्ना । एति । इहि । यत् । ते । । ॥ । अनाधृष्टमित्यना – धृष्टम् । नाम । 22 (50) 1.2.12.2

यज्ञियं तेन त्वाऽऽ*दधे सि॰्हीरसि महिषीरस्युरु प्रथस्वोरु

ते यज्ञपितः प्रथतां ध्रुवाऽसि देवेभ्यः शुन्धस्व देवेभ्यः
शुंभस्वेन्द्रघोषस्त्वा वसुभिः पुरस्तात् पातु मनोजवास्त्वा पितृभि

र्दक्षिणतः पातु प्रचेतास्त्वा रुद्रैः पश्चात् पातु विश्वकर्मा त्वाऽऽदि त्यैरुत्तरतः पातु सि ्हीरसि सपत्रसाही स्वाहा सि ्हीरसि सुप्रजावनिः स्वाहां सि ्ही – [] 23 1.2.12.2 यज्ञियम् । तेन । त्वा । एति । दधे । सि ्हीः । असि । महिषीः । असि । उरु । प्रथस्व । उरु । ते । यज्ञपतिरिति यज्ञ – पतिः । प्रथताम् । ध्रुवा । असि । देवेभ्यः । शुन्धस्व । देवेभ्यः । शुंभस्व । इन्द्रघोष इतीन्द्र – घोषः । त्वा । वसुभिरिति वसु – भिः । पुरस्तात् । पातु । मनोजवा इति मनः – जवाः । त्वा । पितृभिरिति पितृ – भिः । दक्षिणतः । पातु । प्रचेता इति प्र – चेताः । त्वा । रुद्रैः । पश्चात् । पातु । विश्वकर्मेति विश्व – कर्मा । त्वा । आदित्यैः । उत्तरत इत्युत् – तरतः । पातु । सि ्हीः । असि । सपलसाहीति सपल – साही। स्वाहा। सिण्हीः। असि। सुप्रजावनिरिति सुप्रजा – विनः । स्वाहा । सि ्हीः । 23 (50)

```
1.2.12.3
.
रसि रायस्पोषवनिः स्वाहा सि॰्हीरस्या–दित्यवनिः स्वाहा
सि ्हीरस्या वह देवान्देवयते यजमानाय स्वाहा भूतेभ्यस्त्वा
विश्वायुरिस पृथिवीं दृण्ह धुविक्षिदस्यन्तरिक्षं दृण्हाच्युतिक्षदिस
विवं द्र्ंहाग्ने र्भस्मास्यग्नेः पुरीषमसि ॥ 24
1.2.12.3
असि । रायस्पोषवनिरिति रायस्पोष – वनिः । स्वाहा । सि ्हीः ।
असि । आदित्यवनिरित्यादित्य – वनिः । स्वाहा । सि ्हीः ।
असि । एति । वह । देवान् । देवयत इति देव – यते । यजमानाय ।
। । । । । । । स्वाहा । भूतेभ्यः । त्वा । विश्वायुरिति विश्व – आयुः । असि । — – ।
पृथिवीम् । दृ एह । ध्रुविक्षिदितिं ध्रुव – क्षित् । असि ।
अन्तरिक्षम् । दृष्ह । अच्युतिक्षिदित्यंच्युत –िक्षत् । असि ।
्र
दिवम् । दृर्ह । अग्नेः । भस्म । असि । अग्नेः ।
पुरीषम् । असि ॥ 24 (35)
(नाम-सुप्रजाविनः स्वाहां सि एहि:-पञ्चित्रि एशच्च )(A12)
```

<u>1.2.13.1</u> युञ्जते मन उत युञ्जते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः । वि होत्रा दधे वयुना विदेक इन्मही देवस्य सवितुः परिष्टुतिः ॥ सुवाग्देव दुर्या ए आ वद देवश्रुतौ देवेष्वा घोषेथामा नो वीरो जायतां कर्मण्यो य ् सर्वे उनु जीवाम यो बहूनामसद्वरी। इदं विष्णु र्विचक्रमे त्रेधा नि दधे पदं। स मूहमस्य – [] 25 1.2.13.1 ्। । युञ्जते । मनः । उत । युञ्जते । धियः । विप्राः । विप्रस्य । बृहतः । विपश्चितः ॥ वीति । होत्राः । दधे । वयुनाविदिति वयुन – वित् । एकः । इत् । मही । देवस्य । सवितुः । परिष्टुतिरिति परि – स्तुतिः ॥ सुवागिति सु – वाक् । देव । दुर्यान् । एति । वद । देवश्रुताविति देव – श्रुतौ । देवेषु । एति । घोषेथाम् । एति । नः । वीरः । जायताम् । कर्मण्यः । यम् । सर्वे । अनुजीवामेत्यनु – जीवाम । यः । बहूनाम् । असंत् । वशी ॥ इदम् । विष्णुः । वीति । चक्रमे । त्रेधा । नीति । दधे । पदम् ॥ समूढिमिति सम् – ऊढम् । अस्य । 25 (50)

1.2.13.2 पा एसुर इरावती धेनुमती हि भूत ए स्यवसिनी मनवे यशस्ये । व्यस्कभ्नाद्रोदसी विष्णुरेते दाधार पृथिवीमभितो मयूखैः ॥ प्राची प्रेतमद्ध्वरं कल्पयन्ती ऊद्ध्वं यज्ञं नयतं मा जीह्नरतमत्र रमेथां वर ष्मन् पृथिव्या दिवो वा विष्णवुत वा पृथिव्या महो वा विष्णवृत वाऽन्तरिक्षाद्धस्तौ पृणस्व बहुभिर्वसव्यैरा प्र यच्छ-[] 26 1.2.13.2 पार्सुरे। इरावती इतीरा – वती। धेनुमती इति धेनु – मती। हि। भूतम् । सूयवसिनी इति सू – यवसिनी । मनवे । यशस्ये इति ॥ वीति । अस्कभ्नात् । रोदसी इति । विष्णुः । एते इति । दाधार । पृथिवीम् । अभितः । मयुखैः ॥ प्राची इति । प्रेति । इतम् । अद्ध्वरम् । कल्पयन्ती इति । ऊद्र्ध्वम् । यज्ञम् । नयतम् । मा । जीह्नरतम् । अत्र । रमेथाम् । वर्.ष्मन् । पृथिव्याः । दिवः । वा । विष्णो । उत । वा । पृथिव्याः । महः । वा । विष्णो । उत । वा ।

```
अन्तरिक्षात् । हस्तौ । पृणस्व । बहुभिरिति बहु – भिः । वसव्यैः ।
आ । प्रेति । यच्छ । 26 (50)
1.2.13.3
दक्षिणादोत सव्यात्।
विष्णोर्नुकं वीर्याणि प्र वोचं यः पार्थिवानि विममे रजा ्सि यो
अस्कभायद्वतर्ण् सधस्थं विचक्रमाण स्त्रेधोरुगायो
विष्णो रराटमसि विष्णोः पृष्ठमसि विष्णोः इनप्त्रे स्थो
विष्णोः स्यूरिस विष्णो ध्रुवमिस वैष्णवमिस विष्णवे त्वा ॥ 27
1.2.13.3
दक्षिणात् । एति । उत । सव्यात् ॥ विष्णोः । नुकम् । वीर्याणि ।
प्रेति । वोचम् । यः । पार्थिवानि । विमम इति वि – ममे ।
रजार्थसि । यः । अस्कभायत् । उत्तरमित्युत् – तरम् ।
सधस्थमिति सध – स्थम् । विचक्रमाण इति वि – चक्रमाणः ।
। ॥ ॥ ॥
त्रेधा । उरुगाय इत्युरु – गायः । विष्णोः । रराटम् । असि । विष्णोः ।
पृष्ठम् । असि । विष्णोः । ३नप्त्रे इति । स्थः । विष्णोः । स्यूः । असि ।
```

विष्णोः । ध्रुवम् । असि । वैष्णवम् । असि । विष्णवे । त्वा ॥ 27 (39) (अस्य-यच्छै-कान्न चत्वारि एशच्च) (A13) 1.2.14.1 कृणुष्व पाजः प्रसितिन्न पृथ्वीं ँयाहि राजे वामवा 🗸 इभे न । तृष्वीमनु प्रसितिं-द्रणानोऽस्ताऽसि विद्ध्यं रक्षस स्तपिष्ठैः ॥ तव भ्रमास आशुया पतंत्यनु स्पृश-धृषता शोशुचानः। तप् ७ ष्यग्ने जुह्ना पतङ्गानसन्दितो विसृज विष्वं गुल्काः ॥ प्रतिस्पशो विसृज-तूर्णितमो भवा पायुर्विशो अस्या अदंब्धः । यो नो दूरे अघरा र्सो - [] 28 1.2.14.1 कृणुष्व । पाजः । प्रसितिमिति प्र – सितिम् । न । पृथ्वीम् । याहि । राजा । इव । अमवानित्यम – वान् । इभेन ॥ तृष्वीम् । अन्विति । प्रसितिमिति प्र – सितिम् । द्रूणानः । अस्ता । असि । विद्ध्य । रक्षसः । तपिष्ठैः ॥ तवं । भ्रमासः । आशुया । पतन्ति । अन्विति । स्पृशः । धृषता । शोशुचानः ॥ तपूर्षि । अग्ने । जुह्वा । पतङ्गान् ।

असन्दित इत्यसं – दितः । वीति । सृज । विष्वक् । उल्काः ॥ प्रतीति । स्पर्शः । वीति । सृज । तूर्णितम इति तूर्णि – तमः । भवं । पायुः । विशः । अस्याः । अदब्दः ॥ यः । नः । दूरे । अघश्रम् इत्यघ – श्रण्सः । 28 (50) 1.2.14.2 यो अन्त्यग्ने माकिष्टे व्यथिरा दधर्.षीत् ॥ उदग्ने तिष्ठ प्रत्या *ऽऽतनुष्व न्यमित्राण् ओषतात् तिग्महेते । यो नो अराति ए समिधान चक्रे नीचा तं धक्ष्यतसं न शुष्कं ॥ ऊद्रध्वी भव प्रतिविद्ध्या—ऽद्ध्यस्मदा विष्कृणुष्व दैव्यान्यग्ने । अवस्थिरा तनुहि यातु जूनां जामिमजामिं प्रमृणीहि रात्रून् ॥ स तें - [] 29 <u>1.2.14.2</u> —— । । । । । । । । । यथः । यन्ति । दधर्.षीत् ॥ यः । अन्ति । दधर्.षीत् ॥ उदिति । अग्ने । तिष्ठ । प्रेति । एति । तनुष्व । नीति । अमित्रान् । ओषतात् । तिग्महेत इति तिग्म – हेते ॥ यः । नः । अरातिम् ।

समिधानेति सम् – इधान । चक्रे । नीचा । तम् । धक्षि । अतसम् । न । शुष्कम् ॥ ऊद्र्ध्वः । भव । प्रतीति । विद्ध्य । अधीति । अस्मत् । आविः । कृणुष्व । दैव्यानी । अग्ने ॥ अवेति । स्थिरा । तनुहि । यातुजूनाम् । जामिम् । अजामिम् । प्रेति । मृणीहि । शत्रून् ॥ सः । ते । 29 (50) 1.2.14.3 जानाति सुमतिं यविष्ठय ईवते ब्रह्मणे गातुमैरत्। विश्वान्यस्मै सुदिनानि रायो द्युम्नान्यर्यो विदुरो अभि द्यौत् ॥ सेदग्ने अस्तु सुभगः सुदानु-र्यस्त्वा नित्येन हविषाय उक्थैः। पिप्रीषति स्व आयुषि दुरोणे विश्वेदस्मै सुदिना साऽसदिष्टिः ॥

अर्चामि ते सुमतिं घोष्यर्वाख्-सन्ते वा वा ता जरता - [] 30 1.2.14.3

जानाति । सुमितिमिति सु – मितिम् । यिविष्ठ । यः । ईवते । ब्रह्मणे । गातुम् । ऐरत् ॥ विश्वानि । अस्मै । सुदिनानीति सु – दिनानि । गायः । द्युम्नानि । अर्यः । वीति । दुरः । अभीति । द्यौत् ॥ सः । इत् ।

जरतां । 30 (50)

1.2.14.4

मियंगीः । स्वश्वास्त्वा सुरथा मर्जये-मास्मे क्ष्रत्राणि धारयेरनु द्यून् ॥
इह त्वा भूर्या चरे दुपत्मन्-दोषावस्त दींदिवा एसमनु द्यून् ।
क्रीडन्तस्त्वा सुमनसः सपेमाभि द्युम्ना तस्थिवा ए सो जनानां ॥
यस्त्वा-स्वश्वः सुहिरण्यो अग्न उपयाति वसुमता रथेन ।
तस्य त्राता-भविस तस्य सखा यस्त आतिथ्य मानुषग् जुजोषत् ॥
महो रुजामि - [] 31

<u>1.2.14.4</u> इयम् । गीः ॥ स्वश्वा इति सु – अश्वाः । त्वा । सुरथा इति सु – रथाः । मर्जयेम । अस्मे इति । क्षत्राणि । धारयेः । अन्विति । द्यून् ॥ इह । त्वा । भूरि । एति । चरेत् । उपेति । त्मन्न् । ा । दोषावस्तरिति दोषा – वस्तः । दीदिवा ्सम् । अन्विति । द्यून् ॥ क्रीडन्तः। त्वा । सुमनस इति सु – मनसः। सपेम । अभीति। ्राम्ना । तस्थिवा ्सः । जनानाम् ॥ यः । त्वा । स्वश्च इति स् - अश्वः । सुहिरण्य इति सु - हिरण्यः । अग्ने । । । । । । । । । उपयातीत्युप – याति । वसुमतेति वसु – मता । रथेन ॥ तस्य । त्राता । भवसि । तस्य । सखा । यः । ते । आतिथ्यम् । आनुषक् । जुजोषत् ॥ महः । रुजामि । 31 (50) 1.2.14.5 बन्धुता वचोभिस्तन्मा पितुर्गोतमाद-न्वियाय। त्वन्नो अस्य वचस-श्चिकिन्धि होतर्यविष्ठ सुक्रतो दमूनाः ॥ अस्वप्नज स्तरणयः सुशेवा अतन्द्रा सोऽवृका अश्रमिष्ठाः ।

ते पायवः सद्धियञ्चो निषद्याऽग्ने तवनः पान्त्वमूर ॥ ये पायवो मामतेयंते अग्ने पश्यन्तो अन्धं दुरिताद रक्षन्न । ररक्षतान्थ् सुकृतो विश्ववेदा दिफ्सन्त इद्रिपवो ना ह – [] 32 1.2.14.5 बन्धुता । वचोभिरिति वचः – भिः । तत् । मा । पितुः । गोतमात् । अन्विति । इयाय ॥ त्वम् । नः । अस्य । वचसः । चिकिब्धि । होतः । यविष्ठ । सुक्रतो इति सु – क्रतो । दमूनाः ॥ अस्वप्नज इत्यस्वप्न – जः । तरणयः । सुशेवा इति सु–शेवाः । अतन्द्रासः । अवृकाः । अश्रमिष्ठाः ॥ ते । पायवः । सद्धियञ्चः । निषद्येति नि – सद्य । अग्ने । तव । नः । पान्तु । अमूर ॥ ये । पायवः । मामतेयम् । ते । अग्ने । पश्यन्तः । अन्धम् । दुरितादिति दुः – इतात् । अरक्षन्न् ॥ ररक्षे । तान् । सुकृत इति सु – कृतः । विश्ववेदा इति विश्व – वेदाः । दिफ्सन्तः । इत् । रिपवः । न। ह। 32 (50)

1.2.14.6

```
देभुः॥
त्वया वय ए सधन्य-स्त्वोता-स्तव प्रणीत्य श्याम वाजान्।
उभा राण्सा सूदय सत्यताते-ऽनुष्ठुया कृणुह्य-ह्रयाण ॥
अया ते अग्ने समिधा विधेम प्रतिस्तोम ं शस्यमानं गृभाय ।
दहाशसो रक्षसः पाह्यस्मान् दुहो निदो मित्रमहो अवद्यात् ॥
रक्षोहणं वाजिनमाजि धर्मि मित्रं प्रथिष्ठ-मुपयामि शर्म ।
शिशानो अग्निः क्रतुभिः-समिद्धः-सनो दिवा - [] 33
1.2.14.6
देभुः ॥ त्वया । वयम् । सधन्य इति सध – न्यः । त्वोताः । तव ।
प्रणीतीति प्र – नीती । अञ्चाम । वाजान् ॥ उभा । ञा⊍्सा । सूदय ।
सत्यतात इति सत्य – ताते । अनुष्ठुया । कृणुहि । अह्रयाण ॥ अया ।
ते । अग्ने । सिमिधेति सं – इधा । विधेम । प्रतीति । स्तोमम् ।
शस्यमानम् । गृभाय । दहं । अशसः । रक्षसः । पाहि । अस्मान् ।
दूहः । निदः । मित्रमह इति मित्र – महः । अवद्यात् ॥
```

रक्षोहणमिति रक्षः – हनम् । वाजिनम् । एति । जिधर्मि । मित्रम् । प्रथिष्ठम् । उपेति । यामि । शर्म ॥ शिशानः । अग्निः । क्रतुभिरिति क्रतुं – भिः। समिद्ध इति सं – इद्धः। सः। नः। दिवा । 33 (50) <u>1.2.14.7</u> सरिषः पातुनक्तं ॥ । विज्योतिषा बृहता भात्यग्निरावि-र्विश्वानि कृणुतेमहित्वा । प्रादेवी-र्मायाः सहते-दुरेवाः शिशीते शृङ्गे रक्षसे विनिक्षे ॥ उत स्वानासो दिविषन्त्वग्ने स्तिग्मायुधा रक्षसे हन्त वा उ। मदे चिदस्य प्ररुजन्ति भामा न वरन्ते परिबाधो अदेवीः ॥ 34 1.2.14.7 अग्निः । आविः । विश्वानि । कृणुते । महित्वेति महि – त्वा ॥ प्रेति । अदेवीः । मायाः । सहते । दुरेवा इति दुः – एवाः । शिशीते । शृङ्गे इति । रक्षसे । विनिक्ष इति वि – निक्षे ॥ उत । स्वानासः । दिवि । सन्तु । अग्नेः । तिग्मायुधा इति तिग्म – आयुधाः । रक्षसे ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – द्वितीयः प्रश्नः

हन्तवै । उ ॥ मदे । चित् । अस्य । प्रेति । रुजन्ति । भामाः । न ।

वरन्ते । परिबाध इति परि – बाधः । अदेवीः ॥ 34 (41)

(अघराण्सः–स ते–जरताण्–रुजामि–ह – दिवै–

कचत्वारिण्राच्य) (A14)

 Prasna Korvai with starting Padamsof 1 to 14 Anuvaakams :

 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।</t

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :
| (आपो-वस्व्यसि – या तवे-यङ्गी-श्चतुस्त्रिं ्शत्।)

First and Last Padam of Second Prasnam :-। (आप उन्दन्–त्वदेवी: ।)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे प्रथमकाण्डे

द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – द्वितीयः प्रश्नः

Details of Panchati and Padam for Kandam 1 - Prasanam 2 - TS 1.2

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	2	108
Anuvakam 2	3	130
Anuvakam 3	3	175
Anuvakam 4	2	105
Anuvakam 5	2	79
Anuvakam 6	1	57
Anuvakam 7	1	72
Anuvakam 8	2	85
Anuvakam 9	1	73
Anuvakam 10	2	101
Anuvakam 11	2	90
Anuvakam 12	3	135
Anuvakam 13	3	139
Anuvakam 14	7	341
Total →	34	1690